

Nom del castell: Calders

Data de construcció: segle X

Municipi: Calders

Comarca: Bages

Altitud: 472 m

Coordenades: E 416406.5, N 4626094 (ED50 UTM 31N) Longitud: 01° 59' 34.7" Latitud: 41° 46' 49.6" (ETRS89 Geodèsiques)

Com arribar-hi: se surt de Calders per la carretera B-124 en direcció a Monistrol de Calders, i entre els Km 37 i 36 cal prendre una pista que surt a la dreta vers l'oest. Travessa el torrent de les Fonts i una vegada sota el vessant nord del turó del castell cal prendre el corriol que s'enfila fins dalt.

Situació històrica

La seva història va lligada a la del seu castell, que comprenia també el terme veí de Monistrol de Calders. Els Calders van tenir el domini del castell i el terme fins al 1336, quan va passar als Talamanca, i després, per aliança, als Planella. Comprèn el nucli de Viladecavalls.

Castell de Calders

Els primers documents que esmenten aquest castell daten de l'any 956. El terme de

defensa del castell de Calders comprenia els actuals municipis de Calders, Monistrol de Calders i la part dreta del marge del riu Calders, del municipi de Navarcles. Lligat en els seus orígens al vescomte d'Osona, la primera notícia documental del castell apareix el 956. El domini era, però, dels comtes de Barcelona, tal com es reflecteix en un empenyorament que l'any 1023 va fer Ermessenda al seu fill Berenguer Ramon I. El 1068, Guillem Ramon de Calders va esdevenir home sòlid del comte.

Així, els Calders van mantenir el domini del castell fins al s. XIV, quan el van vendre als Talamanca i se'n van anar al castell de Segur, a la comarca de l'Anoia. En una primera època, el castell només ocupava una part del turonet, però més endavant, en època de Pere III, se'n va iniciar l'ampliació, tot i que les obres no es clourien mai.

Les restes

De l'antic castell del s. XI que dominava la vall del riu Calders només ens queden les ruïnes. Tanmateix, són prou eloqüents per a poder imaginar com era aquesta senyorívola fortalesa, que corona un turó de 469 m.

Castell de Calders.

tenia forma cilíndrica. Només en resta un fragment de mur que forma una mitja circumferència. El gruix d'aquesta paret és de 155 cm, i s'enlaira fins als 7 m. L'aparell no és gaire més bo que l'utilitzat als murs exteriors del castell.

Nota: extret del volum *El Bages de la Catalunya Romànica* d'Editorial Pòrtic, gener de 2002

Jordi Gironès Vilardebò
febrer de 2010

Murs del castell de Calders.

L'alçada dels murs que formaven el perímetre emmurallat és molt variable. El seu gruix varia entre 75 i 80 cm. Dos brançals de mur a l'interior tenen un gruix de 180 cm. Aquests murs es van fer aixecar amb blocs de pedra de mides irregulars, mal treballats i disposats sense cap mena d'ordre, amb l'excepció d'algunes filades de blocs inclinats. Aquests blocs de pedra s'uneixen amb un morter fet amb una barreja de calç i sorra. La torre mestra

